

MALI ISTRANIN





Lijepa igračke

kao i hiljade vrsti druge robe nadete
u glavnom katalogu

Kastner i Öhlera
Zagreb, Ilica 4

koga dobivaju čitatelji „Malog Istranina“ izvan Zagreba **besplatno**

TISKARA
C. ALBRECHT
(PETAR ACINGER)

RADIĆEVA 26 ZAGREB TELEF. 3070

**IZRADBA SVIH BANKOVNIH TISKANICA
KAO I ZA SVA TRGOVAČKA I PRIVATNA
PODUZEĆA - KNJIGE, BROŠURE I T. D.**

SPECIJALNA IZRADBA PLAKATA

MALI ISTRANIN

GOD. III. ZAGREB, STUDENI ŠKOL. GOD. 1931./32. BR. 3.

Sve su majke u toj Majci sada i ne zaboravite nikad imena joj: Istra se zove!

Teška nam je bol ovladala dušom... Sve što smo imali lijepa i svijetla u časnoj prošlosti našoj, ruši se u prah i zatire...

Sve nam se otima u onoj dragoj Istri našoj, sve tekovine najboljih Njezinih sinova, najsvijetlijih umova. Zatire se jezik naš slatki, guši duša narodna, briše sve, sve, što nam je bilo sreću priraslo, što nam je bilo milo... I da žalost naša bude potpuna, danas se hoće da zatire i ime... Ono veliko i svijetlo ime, po kojem nas sav slavenski Jug pozna kao najnesretniju, ali i najčestitiju hrvatsku djecu Majke Jugoslavije.

ISTRA! Kad smo prije dvije godine zašli, djeco, među vas s tim lijepim i časnim imenom, nije se našlo među vama niti jednoga, pa ni onog najsiromašnijeg, koje nije otvorena srca dočekalo i raskriljenih ruku privinulo na svoju mladjahnu grud vjesnika svoje male nesretne istarske braće...

Kad smo vam se uputili u pohode, pošli smo s čvrstom vjerom u duši, da ćete nas svi dočekati s najvećom ljubavlju. Vjerovali smo u to, jer smo znali, što je neokaljano ime Istre značilo vašim ocima i djedovima..., koji su sebi i posljednji novčić otkidali od ustiju, da ga pošalju u Istru da Je spase sebi, svome narodu, tada još Hrvatskoj, danas Jugoslaviji, svemu slavenskomu Jugu... To je ime jedino, koje je moglo da rasplamti srce vaše ljubavlju...

To lijepo, veliko i svijetlo ime...

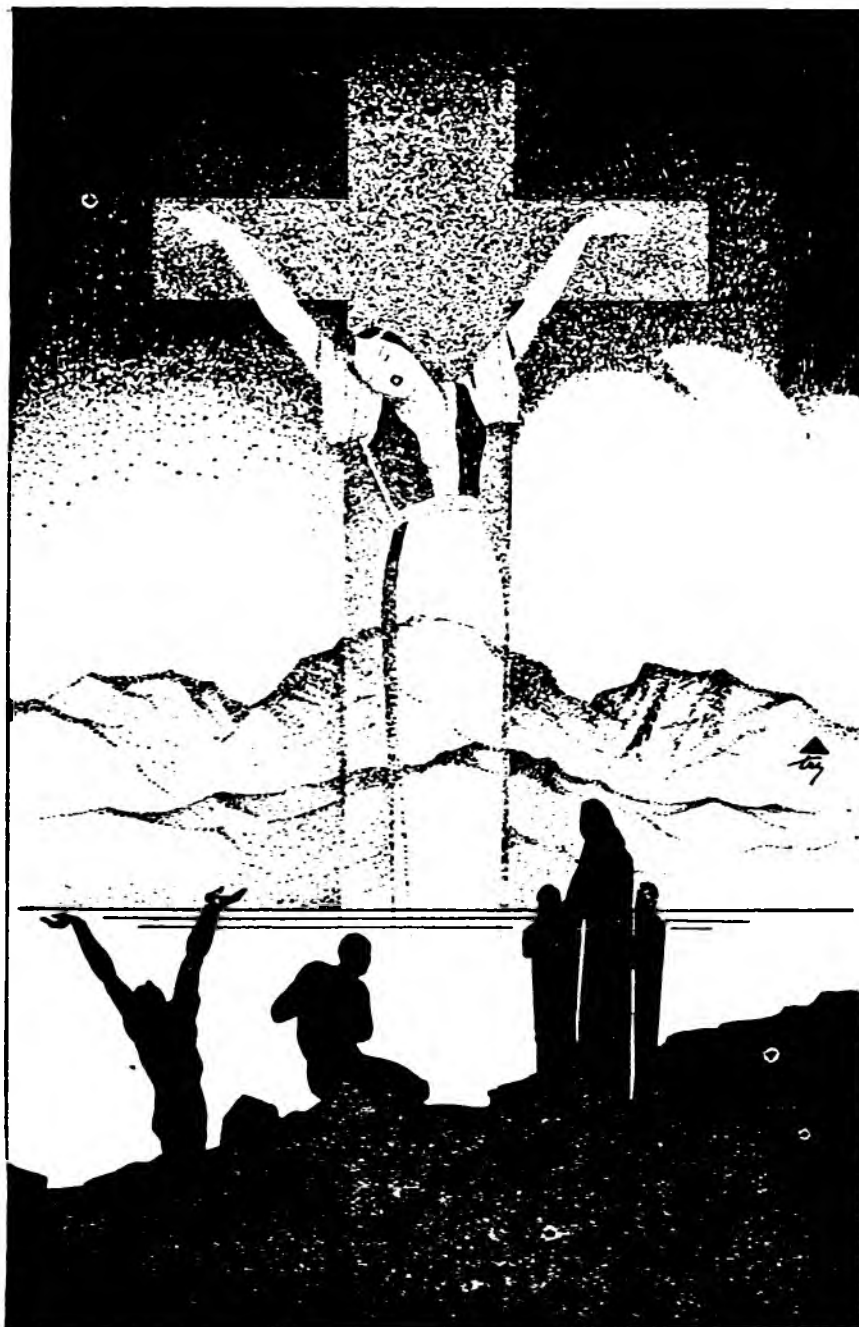
ISTRA, čežnja najvećih sinova i najsvijetlijih umova naroda našeg.

I to veliko i svijetlo ime, obavito aureolom mučeništva, protivnik danas hoće da zatire, da ga izbriše za vječna vremena... Istra, ljubimica naša, imala bi da postane nekakova Julijska Venecija, Julijska Benečija, regione Giulia, Julijska Krajina... Samo da se istrgnu iz listova povjesnice najljepše stranice divovskih borbi naših djedova i otaca za svoja prava, za Hrvatstvo i Slavenstvo ISTRE...

Ali vas sedamnaest hiljada malih čitatelja, sedamnaest hiljada budućih junaka i ljutih lavova, ne ćete da iz svoga srca izbrišete to lijepo i svijetlo ime, da ga se odreknete, da ga zatajite...

Ne ćete, zar ne da ne ćete, prijatelji moji?

Ne ćete dopustiti, da nesretna vaša mala istarska braća postanu nekakvi Julijanci pod Učkom...



I kad vam tkogod bude došao i rekao da nema više Istre, da je ta izbrisana sa zemljovidne karte i bude vam stao pričati o nekim julijanskim krajevima, uprite prstom u junačku grud i gromko kliknite:

»Još živi Istra i živjet će na vijeke, u ovom sreću malom, ali junačkom, koje Je ljubi, koje Je ne zaboravlja i iz kojega Je nikada nitko ne će moći izbrisati...«

A vi, sinci Istre ostavljene, vi, kojima nije sudbina dosudila da živite pod Njezinim blagim nebom, da se grijete na Njenom toplom suncu, znajte da su

...sve majke u toj Majci sada! I ne zaboravite nikad imena Joj:
ISTRA SE ZOVE!

Ernest Radetić

Na Dušni dan

Zemlja gola, nevesela
Nebo maglom prekriveno,
Ispod neba tužni vijor
Vije lijeno...

Na daleki grob tvoj, majko,
Gdje je mrtvo čarno cvijeće,
Na kom danas nema vijenca
Niti svijeće...

Moja misô ojađena
Žalobnu mi sliku stvara
Na tvoj grob me, majko nosi
Ubogara.

Mrtva majko, u mom srcu
Druga mi je raka tvoja,
Na njoj gori vječna svijeća.
Tuga moja!

Rikard Katalinić Jeretov

Umro je Tomica Zajec

Običaj je, kad umre kakav velik muž, učenjak, pisac, čovjekoljub ili drugi kakav istaknuti javni radnik, da se o njemu piše i ističe velika djela, koja je za života učinio.

A mi eto činimo iznimku. Pišemo o čovjeku, koji ne samo da nije u životu bio slavljén, nego koji je čak bio i ismijavan i preziran. O čovjeku, koji je sav svoj život proveo u najvećoj bijedi i oskudici, koji je bio dijete ulice i bijednik... O čovjeku, koji je umro napušten i osamljen u jednom podrumu, na truloj slamnjači, bez danjega svijetla, bez zrake sunčane...

Pa zašto ga dakle spominjemo, kad nije za sobom ostavio ništa, ni vidljiva ni nevidljiva, ni imetka ni blaga; pa ni velikih djela, o kojima bi svijet govorio...?

Spominjemo ga radi onih nekoliko stotina zagrebačkih malih sirotana, golih i bosih, napuštenih i gladnih njegovih drugova, koji su ga poznavali i mnogo ga, mnogo voljeli...

Pa kad ga se nitko na ovom svijetu nije sjetio, spomenut ćemo ga se mi, koji smo list sirotana, djece bez domovine...

Stari Tomica Zajec bio je nahoće... Prije šezdeset godina nadjoše ga negdje na ulici i nikad mu se nije saznalo za roditelje. Uzeo ga k sebi čovjek neki, dobra srca, imenom Zajec i dao mu svoje ime. U siromaštvu ga odgojio i poslao u svijet.

Nemajući u svijetu nigdje nikoga svoga, ni brižne majke, ni blage ruke očeve, Tomica je u životu mnogo stradao. Sav je život proveo na ulici, među svijetom hladnim i bez ljubavi... Nije se našla duša, koja bi ga bila ogrijala toplom sestrinskom ljubavi... Potucao se i gladan i otrean...



Ali taj skitnica i odrpanac, to potucalo svjetsko od svih prezreno i ismijavano, krilo je u svojoj nutrini golemo blago: dobro, veliko i plemenito srce, koje nije poznavalo zlobe ni jala, i koje je s posebnom ljubavlju ljubilo siromašnu i zapuštenu djecu . . .

Zato ga se evo i spomenusmo . . .

Vidjesmo ga jednoć u blizini kazališta . . . Siromašan, neobrijan, poderanih rukava . . . Oko njega hrpa bosonoge ali vesele djece . . . Bilo ih je preko četrdeset. Čija su ta djeca bila Bog bi znao . . . Jedno bez oca, drugo bez majke, a mnogo bez jednoga i drugoga, lunjala su ulicom, bez kruha, bez toplog krila materinjeg.

Tomica, koji je u životu osjetio na sebi samom, svu težinu napuštenog djeteta, pokupio je djecu, isprosio za njih kod dobrih pekara punu košaru kruha, poredao ih u četverored i odveo ih vesele i hihotave na izlet u zagrebačku okolicu . . . Tamo bi sjeli na tratinu, verali se šumom, igrali se i skakali u čistoj djetinjoj radosti, uvijek pod budnim okom brižnog Tomice. A on bi pričao, pričao, Bog bi znao što, možda i kakvu ludoriju možda što smiješna, ali djeca su sjala od radosti i uživala, slušajući bez daha . . .

Na to bi razdijelio kruh, nahranio sokoliće i odveo ih još prije noći u grad, sretne i zadovoljne . . .

Jednom zgodom bila je zabava u sokolani iza kazališta. Dvorana dupkom puna veselih gostiju, a došlo je i mnogo djece, navlastito sokolskog podmlatka . . . Došao je i Tomica. Sam nije bio sokol, ali je silno volio sokole, mlade, junačke i poletne . . . I uživao je gledajući ih. Zanosio se njihovom snagom i odvažnošću.

Dok su se stariji zabavljali sva su djeca nekud nestala . . . Majke ih stale tražiti, no djece nema pa nema. Kud se djedoše nevaljalci mali? Kad li, što se to čuje na pozornici iza zastora? Smijeh, žamor, hihot, velika razdraganost! Ljudi pohitaše da vide što je to iza zastora, a to nasred pozornice sjedi Tomica, odjeven u stari crni kaput, što mu ga netko poklonio, a oko njega cijela vojska djece. Tko mu zajašio na koljena, tko se ovjesio o ruku mu, a svi ga ispitkuju, sretno se smiju i objesno hihoću njigovim šalama i iskretanju lica . . .

Prava radost djetinja . . .

Kad bi pritisnula zima, Tomica je ljuto stradao, jer nije imao gdje da se ogrije, ni čime da se pokrije . . . Nije imao ni kaputa, ni tople hrane, ali prosio nije nikada. Bavio se prodavanjem kojekakovih sitnica, samo da ne mora prosjačiti . . .

U svojoj najvećoj bijedi nije zaboravljao svojih malih prijatelja. Za sebe nije htjeo prositi, ali za njih se i na to odlučio.

Kad bi vidio malog dječaka na ulici bosonoga, kako drhturi od studeni, primio bi ga za ruku i odveo u kakav dućan.

»Dajte, gospodine«, rekao bi trgovcu, »poklonite nešto ovom sirotiću, da se ne smrzne na ulici, kao golišavo ptiće izbačeno iz gnijezda«.

Trgovci, koji su poznavali plemenito srce Tomičino, koji nije nikada tražio ništa za sebe, rado su davali tko cipele, tko kaputić, tko hlaćice,

tko šubaru . . . Do stotinu djece znao bi ovako preko zime odjenuti . . . A sam nije imao čime da se ogrne, nego je cvokotao zubima . . .

O onim plemenitim darovateljima, koji su mu običavali ponešto dati za njegove siromašne štíćenike Tomica je vodio točan račun. I sva ke zime došao bi im na vrata . . .

Ne ćemo nikad zaboraviti, kako je jednom u Bosanskoj ulici naišao na lijepog dječaćića, bosa, otrcana i gladna. Točno ga je ispitao čiji je i kako živi, a dijete mu sve ispriповijedalo . . . Bilo je bez oca, koji je nedavno umro. Majka je radila negdje u tvornici, ne mogući zaslužiti čak ni za kruh, a dječak je lunjao po vazdan sam, prepušten sebi.

»Dodji samnom«, rekao je Tomica. »Jedan trgovac u Nikolićevoj ulici duguje mi od lanjske godine kuputić za jedno siromašno dijete. Poći ćemo do njega. Valjda ne će zaboraviti na svoju riječ, koju mi je lani zadao«.

I podjoše. Trgovac je zaista održao riječ. Kad mu je Tomica doveo mališana, odjenuo ga gospodski od glave do pete . . .

Takav je, evo, bio siromašni Tomica Zajec. Na tisuće bi se ovakovih sličica moglo nanizati . . . A sve pokazuju kako je u njega bilo plemenito i dobro srece . . .

Za mladjih je godina bio vrlo rodoljub. Za balkanskih ratova krenuo je u Crnu goru, da se bori proti Turcima za slobodu potištene braće. Bivši crnogorski kralj podijelio mu i odlikovanje . . .

Prije mjesec dana pao je u krevet ili bolje na onu trulu slamnjaču u tamnom podrumu nekoga dimnjačara. Zahvatila ga teška boljetica. Osam dana nije se mogao ni maknuti s ležaja. Nikoga nije bilo blizu da ga podvori, da mu pruži čašu vode. Od svih je bio napušten, od svih zaboravljen, samo ne od svojih malih prijatelja . . .

Visoko na prozorčiću s rešetkama, kroz koje jedva da je ponekad prodrla po koja traka danjeg svijetla, pojavila bi se svaki čas po koja djetinja glavica:

»Tomica, kaj si bolestan?«

»Je, dete moje, bolestan sam . . .« uzdahnuo bi teškom mukom Tomica.

»Bi ti donesel mleka?« pitao bi nadalje djetinji glas.

»Je, fala ti dete . . .«

A dijete bi otrčalo nekuda da izmoli čašu mlijeka za ovog bijednog i siromašnog starca . . .

Nakon što je osam dana strašno trpio grčeci se od smrtne muke nadjoše se dobri ljudi, koji ga otpremiše u bolnicu . . . U bolnici je i umro. I zakopan je u sirotinjskom grobu, bez spomenika, bez nadgrobnog govora . . .

Siromah čovjek, kojega nitko ne će nikad spomenuti, do po koji od njegovih malih prijatelja, koji će ga se jednom kad odraste samilosno spomenuti i reći: »Bog mu dao duši lako! Bio je ipak plemenit muž onaj bijedni Tomica Zajec!«

A mi mu evo posvetismo nekoliko skromnih redaka, znajući da ćemo time ugoditi onim stotinama najbijednijih i najsiromašnijih zagrebačkih mališana, koji su ga tako voljeli . . .

E. R.

Slobodnoj braći

Sa Jadrana, s našeg mora,
Gdjeno galeb gnijezdo gradi,
Mila braćo, drage seke,
Pozdravlja vas Istran mladi.
Kano galeb leta laka
On se diže vrh oblaka
I na suncu krila žari,
Da sa svijetlom rod obdari.

I kliče vam svijestan sebe:
Istarski sam brat vaš smjeli
Nema gora, nema mora
Da me od vas sad odijeli.
Prek vrleti srce leti
Preko mora duša moja,
Ne plašim se teške borbe
Potomak sam čilog soja!

Ja sam pile sokolovo,
U meni je krvca žarka,
Moji predi nisu pali
Ni pod lavom svetog Marka,
Svoje slovo sačuvaše,
Ne daše mu, da izgine
I proniješe barjak svijesti
Kroz olujne crne tmine!

Najmladi sam od vas braćo,
Istra mi je draga mati,
I na umu sved mi jadona,
Da se svojoj majci vrati.
Pomozite, mlada braćo,
Pomozite, seke mlade,
U svačijem da se srcu
Mile Istre slika nade —

Rikard Katalinić Jeretov.

Ivan, vojvoda istarski

Jedne zimske večeri god. 791 poslije Krista sjedio je franački kralj Karlo Veliki kraj visoka ognjišta u kraljevskome dvoru.

Iznenada otvoriše se vrata dvorane, i mlad vitez u oklopu, s kacigom na glavi i s mačem u desnici dotrči pred kralja, pokloni se i ukruti kao stup. — Sinko, što to znači? Viteško oružje nije za dječaka od petnaest godina, — reče strogo Karlo Veliki. — Oče, kralju, — odgovori mu sin Pipin, kralj italski, — što će mi kraljevska kruna, kada me držiš daleko od konjica i oružja? Ti se spremaš na rat na Avare. Dopusti, da vodim svoje čete u taj rat! . . . — Avari su bijesni divljaci, kojima zapovijeda voda ili hagan. Uvijek su na konju i ne boje se ni pakla. Grade tvrđave, oklope velike i okrugle, opasane nasipima od kamenja, drvlja i zemlje, koji se zovu hringi. U njima čuvaju oteti plijen: zlato, srebro, oružje i stoku. Avari se hvale: Ima nas toliko, da bi mogli ispiti sva vrela i potoke a da ne ugasimo žeđe svoje. Zarobili su Slavene, opustošili Italiju i Njemačku. Što bi ti, dijete, protiv njih?

— Oče, tamo daleko na istočnoj medi tvoga kraljevstva živi naš prijatelj Ivan, vojvoda istarski. I ja sam čuo, kakav je to junak. Neka Ivan i njegovi Hrvati budu uz mene, pa ćeš vidjeti, da tvoj Pipin nije više dijete! . . .

— Neka bude! — reče nato kralj Karlo i trgne mač. Pipin klekne, a kralj ga udari mačem pljoštimice po ledima u znak, da ga smatra dostojnim konja i sablje.

Okopnio snijeg i niknula trava, kralj Karlo Veliki diže tri vojske i kreće ravno u zemlju avarsku. Jedna vojska ide lijevom, dvije desnom obalom Dunava, a niz rijeku plovi ratno brodovlje kreto hranom i bojnim spravama.

Dok se te vojske primiču k avarskoj zemlji, stade rzaj konja, zveket oružja i vika Avara u zemlji oko Dunava među Tisom i Dravom. U tvrđavi kaganovoj ječi bojna truba, iz stotine drugih hringova naokolo ozivlju joj se trube i rogovi.

— Na noge, Avari! — kliče kagan. Nestat će pred nama neprijatelja naših kao prašine pred vjetrovom

Onoga istoga dana nahrupi Pipinova vojska na kaganov hring.

Boj se bije na nasipu hringa. Mladi Pipin gađa strjelicama Avare i sokoli svoje čete, ali se divlji Avari junački brane.

Kagan je prepoznao mladoga kralja, hrli mu ususret i maše velikom teškom toljagom, na kojoj su usadeni šiljci od gvožđa.

Pipin pusti strjelicu s tetive, ali ne pogodi cilja. Kagan ga već drži i diže toljagu. Baš u taj čas nahrupi na Avare vojvoda Ivan i njegova momčad. Ranjen od Ivana srušio se kagan u prašinu; Avari su uzmakli i pobjegli u obližnje hringove. Mladi je kralj zabio svoju zastavu na porušeni nasip kaganove tvrđave.

*

One večeri slavili su Franci i Hrvati veliku slavu u osvojenome hringu kagana avarskoga.

Vojnici iskopaše velike hrpe oružja, novaca, prstenja i zlatnoga nakita.

Stigne u hring i kralj Karlo Veliki sa svojim vitezima.

— Sine, — reče kralj Pipinu, — ja sam ovih dana gonio i ubijao naokolo Avare, ali ti si učinio više negoli ja. Blago meni uz takova sina! . . .

— Kralju, oče, odgovori mladić, — bez vojvode Ivana i njegovih istarskih Hrvata, Avari bi nas bili suzabili, a možda i potukli.

Kralj ustane i povede vojvodu Ivana i njegovu momčad do gomile zlata i srebra.

— Uzmite i grabite! To je sve vaše, — reče kralj Istranima.

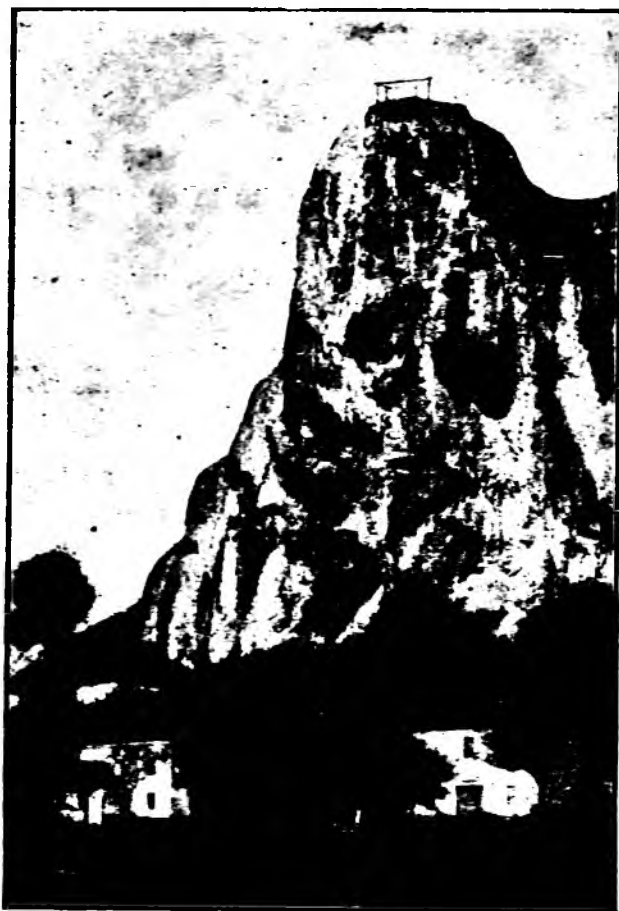
Ivan namigne svojim ljudima, da se ne maknu. Prigne se i uze iz one hrpe veliki i britki mač od tvrđoga željeza.

— Kralju, — reče — ovaj mač je za nas dosta. Slaveni su dosada ratovali s Avarima. Ovim ratom dobivaju zlatnu slobodu. To vrijedi više nego suho zlato i bijelo srebro. Odsele ćemo tebe slušati, ali učiniš li nam krivo, sjeti se ovoga mača, što nam ga sam daruješ. U nevolji trgnut ćemo ga i protiv tebe! . . .

Tako je odgovorio ponosni vojvoda Ivan Karlu Velikom.

Vladimir Nazor

Lijepa naša Istra



LIJEPA NAŠA ISTRANINA: Toplice Svetog Stipana u Livadama.

Toplice Svetog Stipana u Livadama. Kad čujete ime Livade, već znate, da to mjesto ne može biti talijansko i da narod u njem mora da je naš. I jest, naš je to gradić, naš narod u njem i oko njega. Tamo je bila nekada lijepa škola naše Družbe Svetog Ćirila i Metoda, koju je pohađjalo na stotine i stotine malih Istrana, koji su se čeličili, jačali i spremali za budući narodni rad.

Pogledajte ovu klisuru kako se strmo izdigla nad Livadama. Što li nam je to? pitat ćete. To su kupke Svetoga Stipana, kako ih nazivaju naši Istrani. Pod njom izvire gusta sumporna voda, koja liječi mnoge bo-

lesti, a osobito bolesti zglobova i kostiju. Ljudi dolaze, ukopaju se u vruće sumporno blato i leže neko vrijeme, a to im blato izvuče svaku bolest.

Čovjek ne bi ni rekao čega sve imade u našoj lijepoj Istri. Mala je to zemlja, ali ćeš u njoj naći svega i svačega. Imade tamo rudokopa, gdje se kopa bauksit, t. j. rudača iz koje se vadi kovina aluminij. Imade i ugljenokopa, imade evo sumpornih toplica, imade u obilju sunca i sunčanih kupelji, koje liječe sušicu, imade solana, pa šuma i pašnjaka, rodni vinograda i zelenih livada, a bome i kršnog kamenja... Nu ono, što je u njoj najvrijednije to je naš zlatni i dobri narod, koji neobičnom ljubavlju voli tu zemlju i ne će nikako da je napusti.



Sjeti se svakom prilikom

„MALOG ISTRANINA“

Daruj koliko možeš u fond!

Mala pošta



Oni naši prijatelji, koji su posljednjih dana pretplatili list, nešto su dulje čekali. Molimo ih da nam oprostite, nu krivnja je naša tek u toliko što nijesmo znali, da Istra naša ima toliko prijatelja, napose medju omladinom.

Kako je odaziv premašio sva naša očekivanja, u tili su čas prvi brojevi bili razgrabljeni i mi smo ih morali još jedamput tiskati.

Svima, svima, a osobito pak revnim i požrtvovnim povjerenicima, najusrdnije zahvaljujemo, u ime svoje i još više u ime tisuća zarobljenih malih Istrana pod Učkom, koji to sami ne mogu učiniti, ali koji će biti neobično sretni, kad saznaju — a saznat će svakako! — da ih mala slobodna braća ne zaboravljaju u njihovoj nevolji.

*

Tko ne dobije list najkasnije do 25. u mjesecu (list izlazi svakog 15. u mj.) neka to odmah javi jednom kartom.

Znade se naime dogoditi, da se putem odlijepi ili potrga naslovna ceduljica, odnosno da se list negdje na pošti zametne, i pojedini ga pretplatnici ne dobiju na vrijeme. To se, istina ne događa tako često, jer mi posvećujemo mnogo pažnje tome da svaki pretplatnik dobije u redu svoj primjerak, ali medju tolikim tisućama naslova lako se desi grješka.

*

Emil Viner, N. Gradiška. Poslali smo Ti izašle brojeve, a ako želiš možemo Ti poslati i sve brojeve od prošle godine.

Aleksandar M. Stevović, Čačak. Novac smo u pismu primili. Poslali smo ti cijelo lanjsko godište. Nastoj da nam tamo nadješ što više prijatelja.

Marinko Dražin. Hvala ti na zagonetkama. Počet ćemo ih donositi. Rebusi su ti veoma dobri. Javi se još kadgod!

E. Rak, Novi Sad. Primili smo novac i slike i učinili po Vašoj želji. Mali pretplatnici, kojima smo saopćili tko ih je pretplatio, veoma su obradovani i od srca zahvaljuju. Pozdrav Vama i dragoj Vašoj i našoj Berici!

Pavica Kaftanić, Sušak. Poslali smo Vam zasebno pismo. Ne možemo ipak, a da Vam i ovdje toplo ne zahvalimo na pažnji koju nam ukazujete i ove godine kao i lani. 75 komada, što ih preuzimate, lijep je broj.

*

Prije Božića izići će omladinska knjižica SUZE ISTRE..., koju je napisao naš urednik gosp. Josip Kraljić. U njoj imade mnogo lijepih pjesmica i pričeica o našoj Istri i malim Istranima a imade i dosta slika. Cijena joj je 6.— dinara.

Molimo naše prijatelje i povjerenike, da nam jave koliko im primjeraka možemo poslati.



Majmun Klok, mali Jorit i njihove vragolije



U velikoj smo brizi za te naše nevaljalce. Nema ih već nekoliko dana.. Odletjeli nam u zrak i ne znamo kako će još završiti.

Dok ovo pišemo oni se nalaze u zračnim visinama između neba i zemlje, gonjeni lakim vjetrom i lete, lete, bogzna s koliko stotina kilometara brzine na sat.

Ako li se ikada živi i zdravi vrate imat će nam mnogo toga pripovijedati. Jer ne doživljava se svakog dana ovakova vesela i zanimljiva pustolovina.

A evo kako se to desilo: Čika Ilija, kome se Klok bio nešto zamjerio, grdno mu se osvetio. Namamio ga u svoje dvorište, zatvorio za njim vrata i hop! šćepao ga za vrat pa s njime ravno u kokošinjac. Siromašni Klok! Šćećurio se u onoj uskoj smradnoj prostorijici, koke se raskokodakale i smiju mu



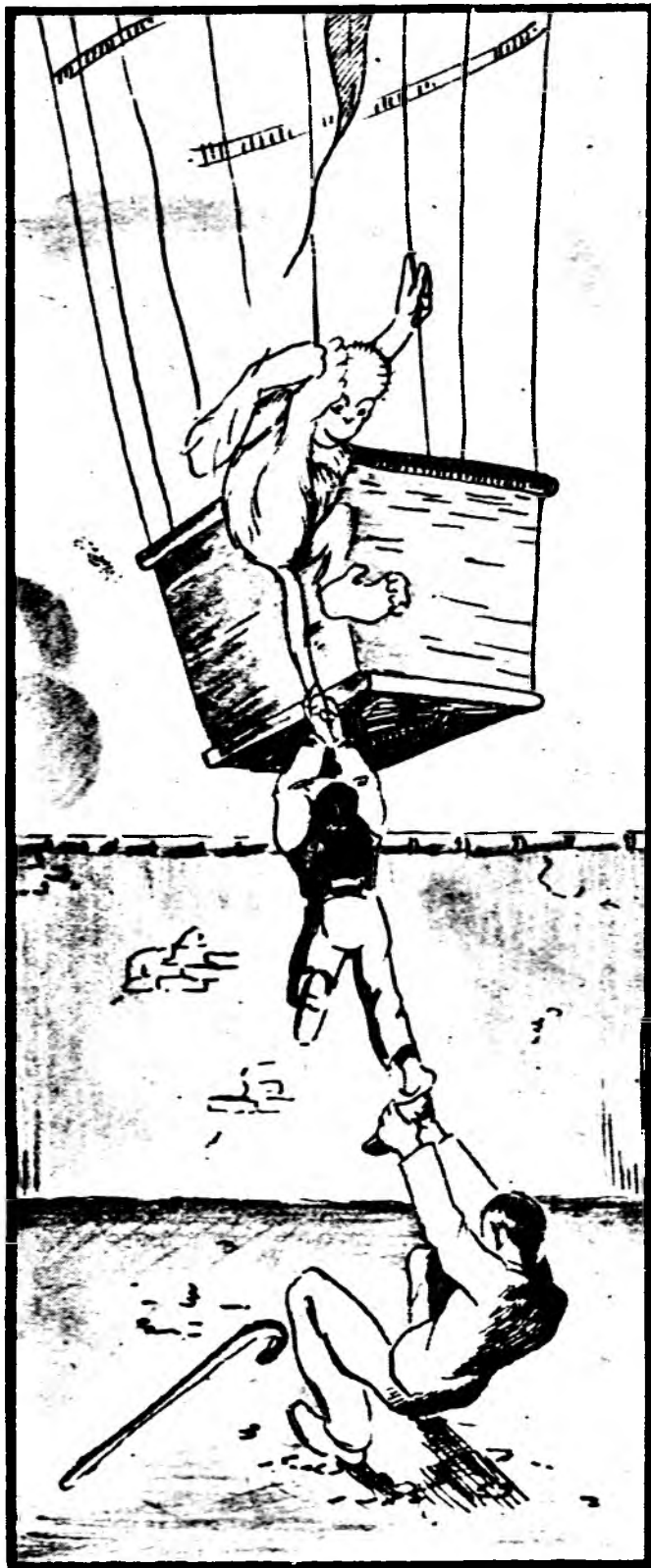
se u lice, a kokot se popeo na vrh kokošinjca i slobodan zakukuriknuo što ga grlo nosilo, ko za inat našem jadnom Klokku. Al eto ti sreće u nesreći! Jožić je saznao, što se to desilo s njegovim prijateljem Klokkom, popeo se preko visokog zida dvorišta i došuljao do kokošinjca, pa otvorio vrata.

U tren je oka Klok već bio slobodan, ali kako će sada van? Ograda visoka, a vrata zatvorena. Koke se preplašile i razletjele po dvorištu, i digle toliku galamu kao da im prijete ne znam kakova opasnost. — Razumijeva se, da su time svratile pozornost staroga čika Ilije, koji se požurio natrag u dvorište, da vidi što li se to tamo dešava. — I baš u trenutku, dok su Klok i Jožić razmišljali kuda će, eto ti čika Ilije s batinom kako juri na njih. I bio bi ih izdevetao, da se u to nije pokazala pomoć s neba!

S neba? začudit ćete se vi. Jest, baš s neba.

Otkinuo se negdje na vojničkom vježbalištu zrakoplov i nošen vjetrom njihao se u zraku. Upravo u času, kad se čika Ilija približio k Jožiću i Klokku, pa zamahnuo štapom, zanjihao se balon nisko nad dvoriš-





tem, a moj Klok ne bu-
di lijen, dohvati se za
konopac i ko pravi maj-
mun u tren oka se pop-
ne u košaru balona,
pružajući Jožiću rep. Jo-
žić je sokol, pa se i on
izvršno penje. Dohvatio
je Kloka za rep i u jed-
nom hipu bio je i on u
košari. A gazda Ilija
odbacio batinu pa da će
Jožića za nogu. Pograbio
ga, ali već je bilo pre-
kasno. Dohvatio mu samo
cipelu, koja se izula, a
moj ti čiča Ilija ljosa u
blato, ono pravo kokošje
blato, koje kako znate, ne
miriši baš najljepše. A k
tome pošteno si je i leđa
nabio. E pa pravo mu bi-
lo, kad je osvetljiv i kad
bi htio da tuče naše male
prijatelje, koji su istina
veseli, ali nimalo zlobni,
nego baš dobri stvorovi.

Klok i Jožić lebdili su
tako u zraku i čekali što
će biti dalje. Ali nije se
smjelo čekati, valjalo je
odletjeti, da još negdje
ne zapnu, možda baš na
krovu kokošinjea. U ko-
šari su bile dvije vreće
pijeska, a naši se mali
junaci požurili, da ih is-

prazne, kako bi se balondigao. Jožić dohvati jednu, Klok drugu i čita-
va se kiša pijeska i prašine survala ravno naglavu čika Ilije...

Balon se dignuo lagan ko perce, a vjetar ga ponio, ponad grada. po-

asad polja, šuma i pla-
nina...

Kuda ih je to vjetar
ranio još uvijek ne zna-
mo pa smo u velikoj bri-
zi za njih. To većma gdje
smo vidjeli, kako ih nosi
na zapad.

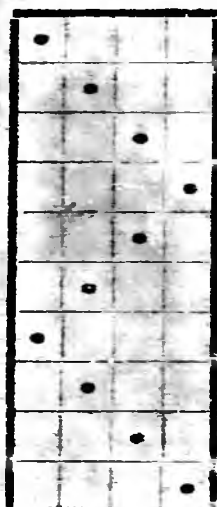
A možda ih sreća nane-
se baš nad našu Istru, pa
da se spuste među naše
male Istrane. To bi bilo
zajeta krasno, jer bi ih
mali Istrani veselo doče-
kali i pogostili. I sakrili
bi ih, da im Talijani ne
učine ništa na žao, a Jo-
žić bi im zato mnogo pri-
čao o ovdješnjoj djeci,
koja se često vječaju ma-
lih Istrana.

Das Bog, da bi se baš
ovako zbilo. Uostalom str-
pimo se, pa ćemo i to
zasigurno čuti.



Vlasnik, izdavač i odgovorni urednik: Ernest Radetić, Zagreb, Boškoviće-
va ulica 28. — Tiskara C. Albrecht (P. Acinger), Zagreb, Radlova ulica 28.
Za tiskaru odgovara Petar Acinger, Zagreb, Gunduliće-
va ulica 28a.

Ispunjalka



muško ime
kukac
mnoge tješi
slana voda
pustinjska životinja
žensko ime
prtok Danava
vatra ili ...
domaća životinja
zamjenica

U dobro pogodanim riječima dade ti slova debelim točkama naznačena ime hrvatskog preporoditelja.

Zagonetke

Skrivačice

(Sastavio: Marinko Dražin)

1) *Došao sam s plit-
vičkih jezera*

(U ovoj rečenici sakriveno je ime
jednog našeg lijepog primorskog
grada)

2) *Sakrio se za grebe-
naste stijene.*

(A u ovoj?)

3) *Tko to rogorori?*

TVORNICE P. TESLIĆ, SISAK

Proizvode:

špirit, likere, konjak, rum, rakiju, kvasac, uglj. kiselinu,
polaštu, kristalnu sodu, vještačko d'ubriivo

Firma je vlasnik velikih izvora prirodne mineralne vode, poznate
pod imenom prirodna radionaktivna **SISAČKA MINERALNA VODA**

Ova voda je odlično stolno i ljekovito piće. — Pitka je sama,
sa vinom, voćnim sokovima i mlijekom

TISKARA PERKO

vlasnici:

Aleksandar Perko i Miroslav Kopušin
Zagreb, Gundulićeva ul. 26 - Tel. 5069.

Izrađuju prevodnice i štamparske poslove kao:
listovne i zaključne papire, posjeznice, re-
klamske karte, račune, koverte, letake, pla-
kate, brošure i t. d., — sobično i brzo.

Trudimo bezobvezno pomoći.

Mušku i žensku konfekciju kao
i manufakturnu i kratku robu
dobijete najjeftnije samo kod

R. MARČELJA
ZAGREB

Petrinska 67a Ugao Hatzove

MODNI KROJAČKI SALON ZA GOSPODU

A. SLAVEC
ZAGREB

Illica — Mesnička ulica broj 1 Telefon broj 74-43.

ODLIKOVAN ZLATNOM MEDALJOM
I „GRAND PRIX“-OM U NICI